

Total No. of Printed Pages—7

2 SEM FYUGP MIN SOC 2

2025

(May/June)

SOCIOLOGY

(Minor)

Paper : MIN SOC 2

(**Sociology of India**)

Full Marks : 60 (80 for 2023 Batch)

Time : 2 hours (3 hours for 2023 Batch)

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা : 1×6=6

Choose the correct answer :

(a) কোনে প্ৰথমে 'বহুসমাজ' ধাৰণাটো ব্যৱহাৰ কৰিছিল?

Who first used the term 'plural society'?

(i) জে. এচ. ফাৰনিভাল

J. S. Furnivall

(ii) এম. এন. শ্রীনিবাস
M. N. Srinivas

(iii) জি. এচ. ঘূৰী
G. S. Ghurye

(b) *The Caste System in India* নামৰ গ্ৰন্থখনৰ
লেখক হ'ল

The author of the book, *The Caste System in India* is

(i) এম. এন. শ্রীনিবাস
M. N. Srinivas

(ii) হাৰ্বাৰ্ট ৰিজলি
Herbert Risley

(iii) ইৰাৱতী কাৰ্ভে
Irawati Karve

(c) *Kinship Organization in India* নামৰ গ্ৰন্থখনৰ
লেখক হ'ল

The author of the book, *Kinship Organization in India* is

(i) ইৰাৱতী কাৰ্ভে
Irawati Karve

(ii) এম. এন. শ্রীনিবাস
M. N. Srinivas

(iii) আই. পি. দেশাই
I. P. Desai

(d) জাতি ব্যৱস্থাৰ বৃত্তিয়াত্মক তত্ত্বৰ প্ৰধান সমৰ্থক হ'ল
The main supporter of occupational theory of caste system is

(i) নেচফিল্ড
Nesfield

(ii) এম. এন. শ্রীনিবাস
M. N. Srinivas

(iii) হোকাৰ্ট আৰু চেনাৰ্ট
Hocart and Senart

(e) হিন্দু নাৰীৰ সম্পত্তিৰ অধিকাৰ আইন প্ৰণয়ন হৈছিল
The Hindu Women's Right to Property Act was enacted in

(i) ১৯৩৭
1937

(ii) ১৯৪০
1940

(iii) ১৯৫০
1950

(f) ব্রাহ্ম সমাজ প্রতিষ্ঠা হৈছিল

The Brahma Samaj was established in

(i) ১৮২০

1820

(ii) ১৮২৮

1828

(iii) ১৮৪০

1840

2. তলত দিয়াসমূহৰ যি কোনো তিনিটাৰ ওপৰত চমু টোকা

লিখা :

$4 \times 3 = 12$

Write short notes on any *three* of the following :

(a) বহুসমাজ

Plural society

(b) ভাৰতীয় সমাজৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ

Characteristics of Indian society

(c) জাতি ব্যৱস্থা

Caste system

(d) পৰিয়ালৰ কাৰ্য

Functions of family

(e) জনজাতিৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ

Characteristics of tribe

3. তলৰ প্রশ্নসমূহৰ যি কোনো তিনিটাৰ উত্তৰ লিখা : $14 \times 3 = 42$

Answer any *three* of the following questions :

(a) “অনৈক্যৰ মাজত ঐক্য ভাৰতীয় সমাজৰ এক বৈশিষ্ট্য।”
আলোচনা কৰা। 14

“Unity in diversity is the characteristics of Indian society.” Discuss.

(b) গ্রাম্য সমাজ বুলিলে কি বুজা? ভাৰতীয় গ্রাম্য সমাজৰ
বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা। 4+10=14

What do you mean by rural society?
Discuss the characteristics of Indian rural society.

(c) আধুনিক যুগত ভাৰতীয় জাতি ব্যৱস্থাত হোৱা পৰিৱৰ্তনৰ
কাৰকবোৰ আলোচনা কৰা। 14

Discuss the factors of changes in Indian caste system in modern period.

(d) সামাজিক শ্ৰেণীৰ সংজ্ঞা দিয়া। সামাজিক শ্ৰেণীৰ
বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা। 4+10=14

Define social class. Discuss the characteristics of social class.

(e) ভাৰতীয় জনজাতিসকলৰ আৰ্থ-সামাজিক সমস্যাসমূহ
আলোচনা কৰা। 14

Discuss the socio-economic problems of Indian tribes.

- (f) সাম্প্রদায়িকতাবাদ বুলিলে কি বুজা? ভাৰতবৰ্ষত
সাম্প্রদায়িকতাবাদৰ প্ৰধান কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

4+10=14

What do you mean by communalism?
Discuss the main causes of
communalism in India.

২০২৩ চনৰ পৰীক্ষার্থীৰ বাবে অতিৰিক্ত ২০ নম্বৰ

Additional 20 marks for 2023 Batch

4. তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা : $10 \times 2 = 20$

Answer any *two* of the following questions :

- (a) গ্ৰাম্য সমাজ আৰু নগৰীয়া সমাজৰ মাজত থকা
পাৰ্থক্যসমূহ আলোচনা কৰা। 10

Discuss the differences between rural
society and urban society.

- (b) স্বজন পদ্ধতি বুলিলে কি বুজা? স্বজন পদ্ধতিৰ সামাজিক
তাৎপৰ্য আলোচনা কৰা। 2+8=10

What do you mean by kinship system?
Discuss the social significance of
kinship system.

- (c) যুটীয়া পৰিয়ালৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা। 10

Discuss the characteristics of joint
family.

- (d) ভাৰতত আঞ্চলিকাতাবাদ উত্থানৰ প্ৰধান কাৰকসমূহ
আলোচনা কৰা।

10

Discuss the main factors of emergence
of regionalism in India.

★ ★ ★